

Zhrnutie výsledkov kontroly účelového použitia a finančného vysporiadania dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu v rokoch 2004 a 2005

Kontrolná akcia bola vykonaná v zmysle plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na II. polrok 2006.

Účelom kontroly bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti a účelovosti čerpania dotácií poskytnutých vybraným subjektom z kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Kontrole bolo podrobených 13 subjektov, z toho bolo 6 zariadení sociálnych služieb (domovov dôchodcov) a 7 občianskych združení, dobrovoľných združení športových organizácií a občanov. Kontrolovaným obdobím boli roky 2004 a 2005. Kontrolná akcia bola vykonaná v čase od 27. 11. 2006 do 31. 01. 2007.

Z dotácií poskytnutých v kontrolovanom období zo štátneho rozpočtu SR prostredníctvom kapitoly Všeobecná pokladničná správa boli ku kontrole vybrané dva typy dotácií:

- Dotácie pre zariadenia sociálnych služieb,
- Dotácie z výťažku lotérií a iných podobných hier.

Dotácie pre zariadenia sociálnych služieb

Poskytnutie dotácie pre zariadenia sociálnych služieb vyplývalo z návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2005. Hlavným príjemcom dotácie vo výške 53 418 tis. Sk bol Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „Magistrát hl. mesta SR“). Kontrola bola orientovaná na konečných užívateľov dotácie, tzn. na organizácie, ktoré sociálne služby zabezpečujú v jednotlivých mestských častiach hlavného mesta Bratislavy.

Pri použití prostriedkov dotácie pre zariadenia sociálnych služieb boli v kontrolovaných subjektoch zistené nasledovné nedostatky:

1. Porušenie ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené u dvoch subjektoch, ktoré nezatriedili výdavky podľa platnej rozpočtovej klasifikácie.
2. Preverení dodržiavania ustanovení zákona o účtovníctve bolo vo všetkých šiestich kontrolovaných subjektoch zistené porušenie § 17 ods. 3, pretože ročná účtovná závierka neobsahovala poznámky.
3. V jednom subjekte bolo zistené porušené ustanovenie § 10 ods. 1 písm. d) zákona o účtovníctve, pretože na všetkých účtovných dokladoch chýbal dátum vyhotovenia účtovného dokladu.
4. Tri subjekty porušili ustanovenie § 10 ods. 1 písm. f) zákona o účtovníctve tým, že účtovné doklady neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie.
5. Tri subjekty realizovali za jeden mesiac odvod finančných prostriedkov do sociálneho fondu oneskorene, čím porušili ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o sociálnom fonde.

6. Jeden subjekt realizoval odvod za mesiac január 2005 až na základe výsledkov kontroly NKÚ SR v decembri 2006, čím porušil ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o sociálnom фонде.
7. Jeden subjekt použil prostriedky sociálneho fondu v rozpore s ustanovením § 7 zákona o sociálnom фонде.

Dotácie z výťažku lotérií a iných podobných hier

Pri použití prostriedkov dotácie z výťažku lotérií a iných podobných hier v 4 kontrolovaných subjektoch neboli zistené nedostatky. V 3 kontrolovaných subjektoch NKÚ SR zistil nasledovné nedostatky:

1. V jednom prípade subjekt v roku 2004 nevedol prostriedky na samostatnom účte, čím porušil ustanovenie § 6 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách.
2. V jednom prípade subjekt prostriedky dotácie vynaložil nehospodárne, neefektívne a neúčinne, čím porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
3. V jednom prípade kontrolovaný subjekt porušil podmienky stanovené MF SR, čím porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
4. V dvoch prípadoch kontrolované subjekty neodviedli nepoužité prostriedky z dotácií určenej lehote a rozsahu, čím porušili finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Záver

Na základe kontrolou zisteného stavu a v nadväznosti na platné medzinárodné štandardy kontrolnej činnosti používané v EÚ odporučil NKÚ SR zariadeniam sociálnych služieb zefektívniť výkon vnútornej kontroly a subjektom, ktoré boli príjemcami dotácií z výťažku lotérií a iných podobných hier, zlepšiť finančnú disciplínu.

Z výsledkov tejto kontroly vyplynula potreba iniciovať zmenu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a Metodického usmernenia MF SR č. MF/7415/2005-421 k aplikácii § 7 ods. 1 písm. m) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vo väzbe na § 31 ods. 1 písm. d) citovaného zákona (ďalej len „Metodické usmernenie MF SR“). Zákomom o rozpočtových pravidlách verejnej správy bola od roku 2005 zrušená povinnosť viesť prostriedky dotácie na samostatnom bankovom účte a výpočet alikvotnej časti výnosov zo všetkých prostriedkov, ktoré konkrétny subjekt v rozpočtovom roku použil, je komplikovaný a nezaručuje správnosť určenia výšky výnosov. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na platný systém úročenia finančných prostriedkov a trend zvyšovania poplatkov za vedenie účtu v bankách, NKÚ SR odporúča legislatívnu zmenu v nasledovných intenciách:

- obmedzenie povinnosti odvodu výnosov z prostriedkov dotácií stanovením výšky dotácie, od ktorej bude uvedená povinnosť platiť, resp. zrušenie tejto povinnosti pre prijímateľov nižších dotácií,
- pre prijímateľov dotácií od určitej výšky opätovne zakotviť do zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy povinnosť viesť prostriedky dotácie na samostatnom účte,
- alebo v Metodickom usmernení MF SR taxatívne stanoviť výpočet tzv. alikvotnej časti výnosu z týchto prostriedkov, nakoľko v súčasnej dobe tento výpočet nie je stanovený v žiadnej platnej legislatívnej norme.

Očakávame, že aplikáciou uvedených legislatívnych zmien do praxe bude odvod výnosov z prostriedkov štátneho rozpočtu SR transparentnejší a bude možný detailný výkon kontroly v tejto oblasti.

Výsledky kontrolnej akcie spracované do protokolov o výsledku kontroly boli prerokované so štatutárnymi zástupcami jednotlivých kontrolovaných subjektov bez rozporov. Kontrolované subjekty prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenie bude NKÚ SR

v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.